

ΘΕΑΤΡΟΝ ΜΑΚΕΔΟ: ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ:

Μαίρης Τσαίης: «*Εγὼ καὶ τὸ Κουνέλι*»
(Χάρβεϋ).

Πολὺ κακὴν ὑπηρεσία προσφέρουν ὅσοι προσπαθοῦν νὰ ἐρμηνέψουν τὸν Χάρβεϋ σὰν δρᾶμα καὶ μάλιστα τὸ δρᾶμα τῆς ἀνθρωπότητος μὲ Ἀμλέτεια ἐρωτήματα μὲ προεκτάσεις κλπ. κλπ.

Κι' αὐτὸ ὄχι μόνον γιὰτι κωμωδία τὸν θέλει τὸν Χάρβεϋ ἢ συγγραφεὺς του, ὄχι μόνον γιὰτι σὰν κωμωδία ἐρμηνευμένος ἔκανε τὴν πολύχρονη σταδιοδρομία του στὴν Ἀμερικὴ καὶ εἶχε καὶ στὴν Ἀγγλίαν ἐπιτυχία, ἀλλὰ καὶ γιὰτι ἡ περίπτωσις τοῦ Ἑλγουντ Ντάουντ ὅπως αὐθαίρετα προβάλλεται ἀπὸ τὴν συγγραφέα μόνον θέμα κωμωδίας μπορεῖ ν' ἀποτελέσει.

Πραγματικὰ ἡ ψευδαισθησία τοῦ Ντάουντ, ἡ ζωοψία καλύτερα, γιὰτι ἡ πολύπλοκη ψευδαισθησία του τὸν κάνει νὰ βλέπει, ν' ἀκούει καὶ νὰ ζεῖ γενικὰ μὲ ἓνα φανταστικόν, ὑπερφυσικὸ κουνέλι, παρουσιάζεται ἀπὸ τὴν συγ-

γραφέα κατὰ κάποιον τρόπο καὶ ἐρμηνεύεται ἀναμφισβήτητα πιά ἀπὸ τοὺς ὑποστηρικτὰς τῆς δραματικῆς θέσεως τοῦ ἔργου, σὰν ἠθελημένη συνειδητὴ διαφυγὴ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα πὺ μόνον εὐτυχία φέρει εἰς τὸν πάσχοντα παραβλέπεται δηλαδὴ ἡ βασικὴ θέσις τῆς τραγωδίας τοῦ ἥρωα, ἡ ἀπλὴ ἀλλὰ σκληρὴ καὶ ἀναπόφευκτη ἀλήθεια, πῶς ὄχι μίᾶ τόσο σοβαρὴ ψευδαισθησία ἀλλὰ καὶ μίᾶ οἰαδῆποτε ἐλαφρὰ παραίσθησις εἶναι φοβερὴ ἀσθένεια καὶ δοκιμασία τοῦ πάσχοντος πὺ ἀκριβῶς ἡ λέξις τὸ ἐξηγεῖ, δὲν ἐκλέγει τὴν διαφυγὴ αὐτὴ ἀλλὰ τὴν ὑφίσταται καὶ ἡ εὐτυχία του, ἂν μπορεῖ νὰ γραφεῖ ἢ νὰ προφερθεῖ ἡ λέξις μετὰ μίᾶ ὁποιαδήποτε φράση ἀναφερόμενη σὲ ψυχικὸ κλονισμό, δὲν βρῖσκεται παρὰ στὴ φαντασία ἄλλων ἀνίδεων, ἀνεύθυνων καὶ κατὰ κανόνα ἀδιάφορων παρατηρητῶν.

Αὐτὴ δὲ ἀκριβῶς ἡ παράβλεψη καὶ ἡ ἀπὸ τῆ σκοπιᾶ τοῦ ἐπιφανειακοῦ παρατήρησις, δικαιολογεῖ καὶ τὸ διάλεγμα ἐνὸς τέτοιου θέματος γιὰ κωμωδία.

Στὴν κωμωδία δηλαδὴ μπορεῖ νὰ παραβλέπονται βασικὲς ἀλήθειαι καὶ νὰ παρερμηνεύονται καταστάσεις πὺ ἀποτελοῦν βασικὴ προϋπόθεσις γιὰ τὸ δρᾶμα—ἓνα δρᾶμα πρέπει νὰ στηριχθεῖ στὴν ἀλήθειαν πὺ ἄλλοιῶς λέγεται πάθος—φτάνει ἡ παράβλεψη καὶ ἡ παρερμηνεία αὐτὴ νὰ γίνονται προσωρινὰ πειστικὰ, νὰ προκαλοῦν μαζὶ μὲ τὸ γέλοιο καὶ μίᾶ προσωρινὴ ἐπίσχεσις τῆς κρίσεως μας.

Πρᾶγμα πὺ δυστυχῶς δὲν καταφέρνει τὸν περισσότερον καιρὸ «ὁ Χάρβεϋ»—καὶ διαρκεῖ πολὺ τὸ ἔργο, καὶ κάνει νὰ ἀναρωτιέται κα-

νεῖς γιὰτι τόσο πολὺ φοβοῦνται μερικοὶ συγγραφεῖς τὰ μονόπρακτα.

Καὶ γιὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ βασικοῦ σκοποῦ μιᾶς κωμωδίας, νὰ μᾶς κάνει δηλαδὴ νὰ γελάσουμε, εὐθύνεται καὶ ὁ σκηνοθέτης, στὴν περίπτωσις αὐτὴ ὁ κ. Κούν, πὺ ἔδωκε πάλι ἐλεύθερη διέξοδο σὲ μίᾶ παρερμηνευτικὴ διάθεσις τοῦ ἀναμφισβήτητου ταλέντου του, πὺ εὐνοεῖ τὴ δραματοποίηση ἢ καλύτερα τὸ γλύστρημα πρὸς τὸ γκράν γκινιόλ.

Πῶς μπορεῖ κανεῖς νὰ γελάσει βλέποντας καὶ ἀκούγοντας τὸν φοβερόν τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἀκοὴν φύλακα τοῦ Ἀναπαυτηρίου πὺ ἔδωσε ὁ κ. Χατζημᾶρκος;

Ἡ μὲ τὸν ἀθλιο καθηγητὴ-ψυχίατρο τοῦ κ. Κατσούλη;

Γενικὰ βέβαια δὲν μπορεῖ κανεῖς νὰ γελάσει ἀκούγοντας ὅτι ἔστω καὶ κατὰ λάθος ἓνας ἄνθρωπος γδύθηκε, βασανίστηκε καὶ ὑπόφερε ἐπανειλημμένα ντοῦς κλπ. κλπ.

Ἀλλὰ ὁ Ἑλγουντ Ντάουντ (τὸ γεροντοπαλλήκαρο μὲ τὴν ψευδαισθησία τοῦ ὑπερφυσικοῦ κουνελιοῦ, τοῦ Χάρβεϋ τοῦ ιδεώδους συντρόφου τῆς ζωῆς του, τοῦ προικισμένου ἀκόμη καὶ μὲ μαντικὲς ιδιότητες, πὺ ἡ ἀδελφὴ του, γιὰ νὰ ἀποφύγει τὸ ἠθικὸ μειονέκτημα πὺ ἀποτελεῖ γιὰ τὴν σὲ ὦρα γάμου κόρη τῆς καὶ τὴν κοινωνικὴ τῆς ὑπόστασις, ἓνας θεῖος καὶ ἀδελφὸς τρελλός, ἀποφασίζει νὰ κλείσει σ' ἓνα Ἀναπαυτήριον, ὅπου κατὰ λάθος—λάθος πὺ ὡς ἓνα ὄρισμένο σημεῖον προκαλεῖ κ' ἡ ἴδια μὲ τὴν ἐκμυστήρευσι πῶς ὦρες, ὦρες τὸ βλέπει τὸ κουνέλι, τὸν Χάρβεϋ—κρατοῦν τὴν ἴδια καὶ ὅπου καὶ ὁ καθηγητῆς διευθυντῆς του, ὅταν ξεκαθαρίζεται τὸ λάθος, παθαίνει τὴν ἴδια ψευδαισθησία, βλέπει δηλαδὴ κι' αὐτὸς τὸν Χάρβεϋ), εἶναι ἓνας χαριτωμένος τύπος, πὺ μὲ τὴν ἀφοπλιστικὴ γοητεία τῆς ἥρεμης τρέλλας του, τῆς ἐλαφρὰ ἱριδισμένης μὲ ἱποτισμό, γενναιοδωρῆ καὶ ποίησις, μπορεῖ νὰ δώσει πολλὴ χαρὰ. Καὶ νὰ δικαιολογήσει καὶ τὴ βασικὴ αὐθαιρεσία τῆς σύλληψης του καὶ ἄλλες αὐθαιρέσιες καὶ ἀνακολουθίαι κατὰ τὴν ἴδια τὴ διαδρομὴ τοῦ ἔργου, σὰν τὴν ἀπότομη μετάπτωσις τοῦ καθηγητῆ, ἀπὸ τὴν ψευδαισθησία στὴν ἀσκησι τῶν θεραπευτικῶν του καθηκόντων ἢ τὸν ἀπὸ μηχανῆς (χωρὶς διάθεσις λογοπαιγνίου) σωφῆρ, πὺ δίνει τὴ λύσι τοῦ ἔργου, ἐξηγώντας στὴν ἀδερφὴ τοῦ Ντάουντ, πῶς οἱ εὐτυχημένοι τρελλοὶ πὺ ὑποβάλλονται στὴ θαυματουργὴ ἔνεσι τοῦ καθηγητῆ, ξαναγυρίζουν τσιγκούνηδες, γκρινιάρηδες καὶ γενικὰ δυστυχισμένοι λογικοὶ, καὶ κἀνοντάς τὴν νὰ ἀφήσει τὸν ἀδελφὸ τῆς ἀθεράπευτο στὴν εὐτυχισμένη τρέλλα του.

Καὶ τὴ χαρὰ αὐτὴ κατάφερε νὰ μᾶς τὴν δώσει ὁ κ. Βασίλης Διαμαντόπουλος, πὺ ἐξελλίσσεται δημιουργικὰ στὸν καλύτερον ἴσως ἄντρα ἠθοποιὸ πὺ διαθέτει σήμερον τὸ Ἑλληνικὸ θέατρο.